

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE TEB EDUKACJA
ul. Pawła 5, 31-154 Kraków
tel. (12) 362 95 84

01.09.2025r.
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
TEB EDUKACJA
Alicja Molodyńska
mgr Alicja Molodyńska
Dyrektor

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DOKUMENTACJI ZAWODOWEJ

W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM
TEB EDUKACJA W KRAKOWIE
w roku szkolnym 2025/2026

I. PODSTAWA PRAWNA

Prowadzenie działań związanych z doradztwem edukacyjno – zawodowym reguluje m.in.:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r.- Prawo Oświatowe, (t. jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1148)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 roku w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. 2019 poz. 325)
- Szczegółowe regulacje wprowadzają rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej, m.in: w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół oraz w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

II. WPROWADZENIE

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. WSDZ stanowi jeden z podstawowych dokumentów wychowawczych szkoły i jest włączony do statutu szkoły.

Założenia i cele WSDZ

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia;
- na wybór zawodu składają się: wiedza na temat siebie, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy;
- na wybór zawodu wpływają głównie cechy osobowościowe jednostki (temperament, charakter, poziom inteligencji, zainteresowania, zdolności), umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości i normy, czynniki emocjonalne, zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia, wpływ rodziny, aktywność własna jednostki;
- pomocy i wsparcia udzielają specjaliści i nauczyciele;
- preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się w toku życia człowieka;
- działania w ramach WPDZ muszą być systematyczne, zaplanowane i realizowane według harmonogramu pracy szkoły.

WSDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego we współpracy z zespołem ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter.

III. CELE

Realizowany w szkole WPDZ ma na uwadze wspieranie dzieci, uczniów i słuchaczy w procesie podejmowania samodzielnych i odpowiedzialnych wyborów edukacyjnych

i zawodowych opartych na znajomości i rozumieniu siebie, systemu edukacji oraz rynku pracy. Jest jednym z najważniejszych celów wychowawczych szkoły.

Cel główny: wykształcenie u uczniów konkretnych umiejętności i dyspozycji, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych.

Cele szczegółowe:

Uczniowie:

- poznają własne predyspozycje zawodowe, zainteresowania, uzdolnienia, umiejętności;
- rozwijają umiejętności pracy zespołowej, przetamywania barier środowiskowych oraz kształtowania właściwych relacji społecznych;
- potrafią określić swoje mocne strony, są świadomi swoich ograniczeń;
- są zmotywowani do podjęcia wysiłku przy podejmowaniu decyzji w zaplanowaniu swojej przyszłości zawodowej;
- znają czynniki trafnego wyboru zawodu;
- mają informacje o zawodach i sytuacji na rynku pracy;
- znają system kształcenia oraz ofertę edukacyjną szkół ponadpodstawowych;
- znają warunki i harmonogram rekrutacji do szkół ponadpodstawowych;
- wybierają zawód i szkołę po dokonaniu analizy własnych możliwości psychofizycznych z wymaganiami szkoły i zawodu;
- znają przeciwwskazania zdrowotne do wyboru zawodu;
- znają źródła informacji edukacyjnej i zawodowej.

Rodzice:

- są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli „doradców”;
- znają czynniki wyboru szkoły i zawodu;
- wspomagają dzieci i młodzież w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- znają aktualną i pełną ofertę edukacyjną na różnych jego poziomach;

- wiedzę, gdzie szukać pomocy dla dzieci z problemami: zdrowotnymi, emocjonalnymi, decyzyjnymi, intelektualnymi, rodzinnymi itp.;
- włączają się do działań informacyjnych szkoły (np. jako przedstawiciele różnych zawodów).

Wychowawcy, nauczyciele:

- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów;
- rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje;
- wspierają uczniów w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- realizują działania z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli pracownika;
- wspierają rodziców w procesie doradczym,
- udzielają informacji lub kierują do specjalistów;
- angażują przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w działania doradcze szkoły.

IV. ZADANIA OSÓB REALIZUJĄCYCH WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

Poradnictwo zawodowe stanowi system działań oparty na współpracy wielu podmiotów.

W procesie doradczym uczestniczy Dyrektor Szkoły, doradca zawodowy, pedagog szkolny, psycholog szkolny, wychowawcy, nauczyciele, rodzice, podmioty współpracujące ze szkołą. Wspólne działania systemowe pozwalają na dokonanie podziału zadań adekwatnie do posiadanej wiedzy, doświadczeń, kompetencji. Treści z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w szkole zgodnie z harmonogramem działań na lekcjach wychowawczych, przedmiotowych, zajęciach pozalekcyjnych oraz poza szkołą poprzez udział uczniów w warsztatach z doradztwa zawodowego, targach edukacyjnych, w spotkaniach ze specjalistami, wyjazdach na uczelnie wyższe, w różnorodnych konkursach i wycieczkach tematycznych, itp.

a) Dyrektor szkoły:

- odpowiada za organizację WSDZ w szkole;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- wspiera kontakty pomiędzy realizatorami WSDZ w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizacji WSDZ w szkole.

b) Doradca zawodowy – koordynator WSDZ:

- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów i rodziców na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;

- prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego i zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- opracowuje we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami program oraz koordynuje jego realizację;
- wspiera nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów szkolnych, w zakresie realizacji działań określonych w programie;
- planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami;
- koordynuje działalność informacyjno-doradczą realizowaną przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;
- prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów, rodziców;
- pomaga uczniom w samopoznaniu się i w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej w określeniu swoich zasobów, mocnych stron, zainteresowań, uzdolnień i innych cech istotnych przy podejmowaniu decyzji edukacyjnych i planowaniu kariery zawodowej;
- współpracuje z instytucjami zewnętrznymi wspierającymi WSDZ – ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego szkoły.

c) Pedagog i psycholog szkolny:

- pomagają uczniom w samopoznaniu się i w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej - określeniu swoich zasobów, mocnych stron, zainteresowań, uzdolnień i innych cech istotnych przy podejmowaniu decyzji edukacyjnych i planowaniu kariery zawodowej;
- diagnozują uczniów w zakresie ich predyspozycji do wykonywania wybranych przez nich zawodów;
- wspomagają i konsultują uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i ich rodziców;
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu doradztwa zawodowego dla uczniów;
- w porozumieniu z wychowawcami przeprowadzają zajęcia przygotowujące do dokonywania trafnych wyborów dalszego kierunku kształcenia;
- udzielają indywidualnych porad, konsultacji dla uczniów i rodziców potrzebujących wsparcia;

- współpracują z koordynatorem WSDZ - doradcą zawodowym, innymi nauczycielami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

d) Wychowawcy:

- pomagają uczniom w samopoznaniu się i w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej - określeniu swoich zasobów, mocnych stron, zainteresowań, uzdolnień i innych cech istotnych przy podejmowaniu decyzji edukacyjnych i planowaniu kariery zawodowej;
- wspomagają uczniów w podejmowaniu i realizowaniu decyzji dotyczących wyboru zawodu, dalszej ścieżki edukacyjnej;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom instytucje oraz specjalistów, udzielających pomocy i wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci, wspierają rodziców w roli doradców;
- współpracują z koordynatorem WSDZ- doradcą zawodowym, innymi nauczycielami oraz pedagogiem i psychologiem szkolnym w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

e) Nauczyciele:

- pomagają uczniom w samopoznaniu się i w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej - określeniu swoich zasobów, mocnych stron, zainteresowań, uzdolnień i innych cech istotnych przy podejmowaniu decyzji edukacyjnych i planowaniu kariery zawodowej;
- przybliżają podczas prowadzonych lekcji zawody związane z danym przedmiotem lub profilem klasy;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć z zakresu doradztwa zawodowego;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach, olimpiadach, zawodach;
- prowadzą koła zainteresowań oraz inne zajęcia dodatkowe;
- współpracują z koordynatorem WSDZ- doradcą zawodowym, innymi nauczycielami oraz pedagogiem i psychologiem szkolnym w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

V. TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA LICEÓW OGÓLNOKSZTAŁCACYCH

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1** sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);
- 1.2** określa obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;
- 1.3** określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.4** rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.5** analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6** określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1** analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach ich uzyskiwania w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- 2.2** analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- 2.3** porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;
- 2.4** konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;
- 2.5** określa znaczenie i wskazuje możliwości realizacji różnych form aktywizacji zawodowej;
- 2.6** sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;
- 2.7** przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;
- 2.8** charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej;
- 2.9** charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia formalnego, poza formalnego i nieformalnego;
- 3.2 określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;
- 3.3 analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;
- 3.4 wskazuje możliwości kontynuowania nauki.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 4.2 sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji;
- 4.3 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.

VI. REALIZACJA TREŚCI DORADCZYCH NA ZAJĘCIACH DYDAKTYCZNYCH – PRZYKŁADY

ZAJĘCIA EDUKACYJNE	PRZYKŁADY REALIZOWANYCH TREŚCI
Język polski	m.in. doskonalenie kompetencji językowych, wprowadzenie w sztukę autoprezentacji, argumentowania; nauka tworzenia różnych form wypowiedzi, ćwiczenie wystąpień publicznych; wprowadzenie w świat kultury; kształtowanie umiejętności pracy w grupach; przybliżenie zawodów humanistycznych: poeta, pisarz, krytyk literacki, aktor, dziennikarz, itp.
Języki obce	m.in. doskonalenie kompetencji językowych, wprowadzenie w sztukę autoprezentacji, argumentowania; nauka tworzenia różnych form wypowiedzi, ćwiczenie wystąpień publicznych; wprowadzenie słownictwa zawodowego, ćwiczenia symulacyjne; zasady tworzenia dokumentów aplikacyjnych – CV, list motywacyjny; zapoznanie z rynkiem edukacyjnym obowiązującym w innych państwach; kształtowanie umiejętności pracy w grupach; przybliżenie zawodów

	związanymi z językami obcymi: tłumacz, nauczyciel, itp.
Matematyka	m.in. zapoznanie ze sposobami wykorzystania matematyki w różnych dziedzinach życia; kształtowanie umiejętności pracy w grupach; przybliżenie zawodów, w których matematyka ma kluczowe znaczenie: matematyk, fizyk, ekonomista, księgowy, geodeta, architekt, itp.
Fizyka	m.in. zapoznanie ze sposobami wykorzystania fizyki w różnych dziedzinach życia; kształtowanie umiejętności pracy w grupach; przybliżenie zawodów, w których fizyka ma kluczowe znaczenie: fizyk, astronom, elektryk itp.
Informatyka	m.in. zapoznanie z zasadami tworzenia dokumentów aplikacyjnych, korzystania z poczty elektronicznej, podstawami tworzenia stron internetowych, aplikacji biurowych, itp.; kształtowanie umiejętności pracy w grupach; przybliżenie zawodów informatycznych: informatyk, programista, grafik komputerowy, itp.
Biologia, chemia, edukacja dla bezpieczeństwa	m.in. zapoznanie z zasadami BHP i zasadami udzielania pierwszej pomocy, zapoznanie z przeciwwskazaniami do wykonywania niektórych zawodów; kształtowanie umiejętności pracy w grupach; przybliżenie zawodów, w których wiedza z biologii i chemii ma kluczowe znaczenie – np. lekarz, farmaceuta, analityk medyczny, biotechnolog, weterynarz, itp.
Geografia	m.in. zapoznanie rynkiem pracy, strukturą zatrudnienia, problemami społecznymi gospodarczymi, zapoznanie ze sposobami wykorzystania wiedzy z geografii w różnych dziedzinach życia kształtowanie umiejętności pracy w grupach, przybliżenie zawodów: geograf, geolog, geodeta, meteorolog.
Historia, wiedza o społeczeństwie	m.in. zapoznanie z rozwojem społecznym i gospodarczym kraju, zapoznanie z prawami i obowiązkami obywateli; rozwijanie umiejętności świadomego uczestnictwa w życiu społecznym, kształtowanie umiejętności pracy w grupach; itp.; przybliżenie zawodów: historyk, archiwista, polityk, prawnik, itp.
Biznes i zarządzanie	m.in. zapoznanie z różnymi formami zatrudnienia – jako pracownik, pracodawca, osoba prowadząca działalność gospodarczą, zapoznanie z podstawami prawa pracy, zapoznanie z rynkiem pracy, przygotowanie do wejścia na rynek pracy, zapoznanie

	z różnymi zawodami; kształtowanie umiejętności pracy w grupach, przybliżenie zawodów z obszaru przedsiębiorczości, znaczenie kompetencji.
Wychowanie fizyczne	m.in. kształtowanie umiejętności współdziałania; zapoznanie z zasadami zdrowego stylu życia; przybliżenie zawodów związanych z aktywnością ruchową.

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY WYNIKAJĄCE Z WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

Uczeń w zakresie wiedzy:

- zna swoje zasoby konieczne do realizacji własnej drogi edukacyjno-zawodowej (mocne strony, uzdolnienia, zainteresowania, predyspozycje zawodowe, temperament, stan zdrowia);
- posiada wiedzę na temat autoprezentacji i budowania marki własnej osoby;
- posiada wiedzę na temat budowania odpowiednich relacji interpersonalnych, sprawnie się komunikuje, skutecznie współpracuje w grupie;
- posiada wiedzę na temat zawodów, w tym zawodów przyszłości, rynku pracy i sposobów je poszukiwania;
- zna swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych;
- zna system kształcenia w Polsce, oferty szkół wyższych, szkół policealnych, kursów;
- wie gdzie szukać pomocy przy podejmowaniu kolejnych decyzji edukacyjno-zawodowych oraz planowaniu kariery zawodowej.

Uczeń w zakresie umiejętności:

- potrafi dokonać bilansu swoich kompetencji i kwalifikacji;
- rozumie zależności pomiędzy zasobami a wyborem zawodu, ścieżki kształcenia;
- samodzielnie lub z pomocą doradcy zawodowego potrafi zaplanować dalszą ścieżkę rozwoju edukacyjno-zawodowego;
- potrafi analizować źródła informacji edukacyjno – zawodowej;
- potrafi analizować tendencje w obszarze edukacji oraz tendencje rozwojowe rynku pracy.

Uczeń w zakresie kompetencji społecznych:

- ma pogłębioną świadomość znaczenia odpowiednich kwalifikacji i kompetencji na rynku pracy;
- docenia potrzebę planowania, możliwości zmiany swoich planów edukacyjno-zawodowych oraz potrzebę kształcenia ustawicznego w ciągu swojego życia;

- jest otwarty na zmiany;
- dostrzega współczesne problemy edukacji oraz uwarunkowania na rynku pracy;
- posiada wiedzę i kompetencje ułatwiające wejście na rynek pracy i sprawne funkcjonowanie na nim.

Rodzice:

- są przygotowani do wspierania dzieci w ich wyborach edukacyjnych;
- potrafią wskazać predyspozycje, uzdolnienia, zainteresowania, mocne i słabe strony swojego dziecka;
- znają czynniki wyboru szkoły i zawodu;
- posiadają aktualną wiedzę na temat systemu edukacji, możliwościach kształcenia, rynku pracy.
- wiedzą gdzie szukać pomocy przy podejmowaniu kolejnych decyzji edukacyjno-zawodowych oraz planowaniu kariery zawodowej.

Wychowawcy, nauczyciele:

- są przygotowani do wspierania uczniów w ich wyborach edukacyjnych;
- znają czynniki wyboru szkoły i zawodu;
- potrafią diagnozować potrzeby uczniów;
- odkrywają potencjał ucznia i udzielają wsparcia w jego rozwoju;
- rozwijają talenty, zainteresowania, kompetencje uczniów;
- wspierają uczniów i ich rodziców w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
- w zależności od nauczanego przedmiotu przekazują wiedzę na temat zawodów, ścieżek kształcenia, przybliżają zawody związane z danym przedmiotem, profilem klasy.

VIII. EWALUACJA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

Doradztwo zawodowe na poziomie liceum ogólnokształcącego jest ukierunkowane na kształtowanie: proaktywnych postaw uczniów wobec pracy i edukacji oraz sprawczości uczniów, tj. przekonania, że są podmiotami własnych działań i są zdolni do wprowadzania zmian w swoim bliższym i dalszym otoczeniu.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego jest poddawany monitorowaniu przez cały rok szkolny, zaś pod koniec roku szkolnego ewaluacji.

Efektem ewaluacji jest doskonalenie WSDZ służące dostosowaniu go do potrzeb i możliwości uczniów, rodziców i nauczycieli zaangażowanych w doradztwo zawodowe oraz potrzeb szkoły oraz lokalnego rynku pracy.

Wśród narzędzi wykorzystywanych podczas ewaluacji wymienić można między innymi: ankiety skierowane do uczniów, rodziców, nauczycieli, obserwację i spostrzeżenia uczniów, rodziców, nauczycieli, wychowawców, pedagoga i psychologa szkolnego, doradcy zawodowego, analizę dokumentacji pedagoga, psychologa szkolnego, doradcy zawodowego.

**PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO
W ROKU SZKOLNYM 2025/2026**

**Liceum Ogólnokształcące TEB Edukacja
w Krakowie**

**mgr Kacper Koziół
Nauczyciel doradztwa zawodowego**

1. Cel doradztwa zawodowego w liceum

Celem doradztwa zawodowego w liceum jest wspieranie uczniów w poznawaniu własnych predyspozycji, zainteresowań i wartości, a także w świadomym planowaniu dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej. Obejmuje to przygotowanie młodzieży do podejmowania trafnych decyzji dotyczących wyboru studiów, szkoły policealnej, kursów zawodowych czy wejścia na rynek pracy, a także kształtowanie umiejętności niezbędnych do funkcjonowania w dynamicznie zmieniającym się świecie pracy.

2. Metody pracy

- Analiza dokumentów
- Autorefleksja
- Burza mózgów
- Mapa życia
- Obserwacja
- Ocena pracy grupowej
- Studium przypadku
- Testy
- Dyskusje

3. Formy pracy

- Grupowa
- Indywidualna

4. Cele szczegółowe programu doradztwa zawodowego w liceum

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1. sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”)
- 1.2. określa obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;
- 1.3. określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.4. rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.5. analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.6. określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1. analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach ich uzyskiwania w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- 2.2. analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- 2.3. porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;
- 2.4. konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;
- 2.5. określa znaczenie i wskazuje możliwości realizacji różnych form aktywizacji zawodowej;
- 2.6. sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;
- 2.7. przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;
- 2.8. charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej;
- 2.9. charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1. korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia formalnego, poza formalnego i nieformalnego;
- 3.2. określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;
- 3.3. analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;
- 3.4. wskazuje możliwości kontynuowania nauki.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1. ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 4.2. sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji;
- 4.3. dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.

5. Zagadnienia do realizacji

Zajęcia doradztwa zawodowego odbywają się w klasach drugich liceum ogólnokształcącego w wymiarze 10 godzin w roku szkolnym.

Lp	Temat zajęć	Ilość godzin
1.	Poznanawanie własnych zasobów, autoanaliza.	1
2.	Mój typ osobowości zawodowej wg. Hollanda.	1
3.	Mój styl podejmowania decyzji.	1
4.	Talenty, umiejętności, kompetencje czy predyspozycje?	1
5.	Moje predyspozycje zawodowe. Kwestionariusz zainteresowań zawodowych.	1
6.	Kompetencje na rynku pracy. Kompetencje twarde i miękkie.	1
7.	Zawody wczoraj, dziś, jutro i pojutrze.	1
8.	Bądź menedżerem planowania swojej drogi edukacyjno-zawodowej. Techniki zarządzania sobą w czasie.	1
9.	CV i list motywacyjny nie taki straszny! – jak napisać dobre CV i LM.	1
10.	Co po maturze? – rynek edukacyjny szkolnictwa wyższego.	1

6. Ewaluacja

Ewaluacja programu przewidziana jest na koniec cyklu kształcenia, na podstawie informacji zwrotnej przekazanej przez uczniów i rodziców swoim wychowawcom – ocena przydatności zajęć z zakresu orientacji i doradztwa zawodowego.